

ਖੇਤ ਦੀ ਤਿਆਰੀ:-

ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਫਸਲ ਬੀਜਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ “ਤਿਆਰੀ ਏਕ, ਫਸਲ ਅਨੇਕ” ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਕਰੋ।

ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ ਤਿਆਰੀ ?

ਖੇਤ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਸੌ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਮੱਲੜ (ਦੇਸੀ ਰੂੜੀ) ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਖੇਤ ਨੂੰ ਲੇਜ਼ਰ ਲੈਵਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਵਹਾਈ ਕਰ ਲਵੇ।

ਹਲ ਤੋਂ ਹਲ ਦੀ ਦੂਰੀ 4 ਫੁੱਟ ਰੱਖ ਕੇ ਪਟੜੇ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਵੇ।

ਜੇਕਰ ਗੰਨਾ ਜਾਂ ਅਗੇਤੀਆਂ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੱਟੜਿਆਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਪੂਰਬ-ਪੱਛਮ ਰੱਖੋ, ਰੁੱਤ (ਹਾੜੀ-ਸਾਉਣੀ) ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਦਿਸ਼ਾ ਉੱਤਰ-ਦੱਖਣ ਰੱਖੋ।

ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਣੀ ਲਾਓ ਫਿਰ ਫਸਲ ਬੀਜੋ।

ਪਾਣੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਾਓ।

ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਬਸੇਰਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਉੱਚੇ ਥਾਂ ਰੱਖੋ।

ਜੰਗਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲਾਗੂ ਕਰੋ।

ਫਗਵਾੜਾ ਗੁਡ ਗਰੋ ਤਕਨੀਕ ਰਾਹੀਂ ਕਣਕ ਵਿੱਚ ਰਲਵੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਸਾਰਣੀ ਨੰ-1

ਪਾਣੀ ਦੀ 80% ਬੱਚਤ, ਬੀਜ ਦੀ 90% ਬੱਚਤ, ਖਰਚਾ ਇੱਕ ਫਸਲ ਤੋਂ ਵੀ 50% ਘੱਟ, ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ।

ਲੜੀ ਨੰ	ਫਸਲ	ਬੀਜਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	ਬੀਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ / ਏਕੜ	ਪੱਕਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	ਝਾੜ / ਏਕੜ	ਰੇਟ / ਕੁਇੰਟਲ
1	ਕਣਕ	ਨਵੰਬਰ	32000 ਬੀਜ / 1250 Gm	ਅਪ੍ਰੈਲ	15 Qnt.	2015
2	ਮਟਰ	ਅਕਤੂਬਰ-ਨਵੰਬਰ	6500 ਬੀਜ	ਫਰਵਰੀ-ਮਾਰਚ	30 Qnt.	1000-3000
3	ਮੈਂਥਾ	ਜਨਵਰੀ-ਫਰਵਰੀ	20 Kg / 32000 Nodes	ਜੂਨ	50 Kg	700-1500/Kg

ਲਗਭਗ (ਅੰਦਾਜਨ) ਆਮਦਨ 145225

ਖੇਤੀ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਤਰੀਕਾ

ਇਸ ਸਰਿਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਪਟੜਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਖ਼ਾਲ ਬੰਦ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਖੁੱਲੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ।

ਕਣਕ-

ਖੁਲੀਆਂ ਖ਼ਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਲਗਾਓ। ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਟੜਿਆਂ ਉੱਪਰ ਨਾਂ ਚੜ੍ਹਣ ਦਿਓ।

ਵਤਰ ਆਉਣ ਤੇ ਕਣਕ ਦੇ ਬੀਜ ਦੀਆਂ 2 ਕਤਾਰਾਂ ਪਟੜੇ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੋਂ 3 ਇੰਚ ਦੂਰ ਲਗਾਓ। ਬੀਜ ਤੋਂ ਬੀਜ ਦੀ ਦੂਰੀ 9 ਇੰਚ ਅਤੇ ਕਤਾਰ ਤੋਂ ਕਤਾਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 9 ਇੰਚ ਰੱਖੋ।

ਨੋਟ:- ਕਣਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ 40 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲਗਾਓ।

ਮਟਰ (P-89)

ਮਟਰ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਕਣਕ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਮਟਰ ਦਾ ਬੀਜ ਪਟੜਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲਗਾਓ। ਬੀਜ ਤੋਂ ਬੀਜ 1.5 ਫੁੱਟ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਲਗਾਓ।

ਮੈਂਥਾ- ਬੰਦ ਖ਼ਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲ ਲਵੋ। ਖ਼ਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਲਗਾਓ। ਸਾਰੀਆਂ ਖ਼ਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਢਲਾਣਾਂ ਤੇ ਮੈਂਥੇ ਦੀਆਂ ਗੱਠਾਂ(nots) ਲਗਾਓ। ਗੱਠ ਤੋਂ ਗੱਠ ਦੀ ਦੂਰੀ 9 ਇੰਚ ਰੱਖੋ।

ਫਗਵਾੜਾ ਗੁਡ ਗਰੋ ਤਕਨੀਕ ਰਾਹੀਂ ਕਣਕ ਵਿੱਚ ਰਲਵੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਸਾਰਣੀ ਨੰ-2

ਪਾਣੀ ਦੀ 80% ਬੱਚਤ, ਬੀਜ ਦੀ 90% ਬੱਚਤ, ਖਰਚਾ ਇੱਕ ਫਸਲ ਤੋਂ ਵੀ 50% ਘੱਟ, ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ।

ਲੜੀ ਨੰ	ਫਸਲ	ਬੀਜਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	ਬੀਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ / ਏਕੜ	ਪੱਕਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	ਝਾੜ / ਏਕੜ	ਰੇਟ / ਕੁਇੰਟਲ
1	ਕਣਕ	ਨਵੰਬਰ	32000 ਬੀਜ / 1250 Gm	ਅਪ੍ਰੈਲ	15 Qnt.	2015
2	ਛੋਲੇ	ਅਕਤੂਬਰ	6500 ਬੀਜ	ਅਪ੍ਰੈਲ	6 Qnt.	5100
3	ਮੈਂਥਾ	ਜਨਵਰੀ-ਫਰਵਰੀ	20 Kg / 32000 Nodes	ਜੂਨ	50 Kg	700-1500/Kg

ਲਗਭਗ (ਅੰਦਾਜਨ) ਆਮਦਨ 115825

ਖੇਤੀ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਤਰੀਕਾ

ਇਸ ਸਰਿਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਪਟੜਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਖ਼ਾਲ ਬੰਦ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਖੁੱਲੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ।

ਕਣਕ-

ਖੁਲੀਆਂ ਖ਼ਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਲਗਾਓ। ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਟੜਿਆਂ ਉੱਪਰ ਨਾਂ ਚੜ੍ਹਣ ਦਿਓ।

ਵਤਰ ਆਉਣ ਤੇ ਕਣਕ ਦੇ ਬੀਜ ਦੀਆਂ 2 ਕਤਾਰਾਂ ਪਟੜੇ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੋਂ 3 ਇੰਚ ਦੂਰ ਲਗਾਓ। ਬੀਜ ਤੋਂ ਬੀਜ ਦੀ ਦੂਰੀ 9 ਇੰਚ ਅਤੇ ਕਤਾਰ ਤੋਂ ਕਤਾਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 9 ਇੰਚ ਰੱਖੋ।

ਨੋਟ:- ਕਣਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ 40 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲਗਾਓ।

ਛੋਲੇ-

ਖੇਤ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਲਗਾਓ। ਛੋਲਿਆਂ ਦਾ ਬੀਜ ਪਟੜਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲਗਾਓ। ਬੀਜ ਤੋਂ ਬੀਜ 1.5 ਫੁੱਟ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਲਗਾਓ।

ਮੈਂਥਾ-

ਬੰਦ ਖ਼ਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲ ਲਵੋ। ਖ਼ਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਲਗਾਓ। ਸਾਰੀਆਂ ਖ਼ਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਢਲਾਣਾਂ ਤੇ ਮੈਂਥੇ ਦੀਆਂ ਗੱਠਾਂ(nots)

ਲਗਾਓ। ਗੱਠ ਤੋਂ ਗੱਠ ਦੀ ਦੂਰੀ 9 ਇੰਚ ਰੱਖੋ।

ਫਗਵਾੜਾ ਗੁਡ ਗਰੋ ਤਕਨੀਕ ਰਾਹੀਂ ਕਣਕ ਵਿੱਚ ਰਲਵੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਸਾਰਣੀ ਨੰ-3

ਪਾਣੀ ਦੀ 80% ਬੱਚਤ, ਬੀਜ ਦੀ 90% ਬੱਚਤ, ਖਰਚਾ ਇੱਕ ਫਸਲ ਤੋਂ ਵੀ 50% ਘੱਟ, ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ।

ਲੜੀ ਨੰ	ਫਸਲ	ਬੀਜਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	ਬੀਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ / ਏਕੜ	ਪੱਕਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	ਝਾੜ / ਏਕੜ	ਰੇਟ / ਕੁਇੰਟਲ
1	ਕਣਕ	ਨਵੰਬਰ	32000 ਬੀਜ / 1250 Gm	ਅਪ੍ਰੈਲ	15 Qnt.	2015
2	ਮਸਰ	ਨਵੰਬਰ	32000 ਬੀਜ	ਮਾਰਚ	3 Qnt.	5100
3	ਮੈਂਥਾ	ਜਨਵਰੀ-ਫਰਵਰੀ	20 Kg / 32000 Nodes	ਜੂਨ	50 Kg	700-1500/Kg

ਲਗਭਗ (ਅੰਦਾਜਨ) ਆਮਦਨ 100525

ਖੇਤੀ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਤਰੀਕਾ

ਕਣਕ-

ਖ਼ਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਲਗਾਓ। ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਟੜਿਆਂ ਉੱਪਰ ਨਾਂ ਚੜ੍ਹਣ ਦਿਓ।

ਵਤਰ ਆਉਣ ਤੇ ਕਣਕ ਦੇ ਬੀਜ ਦੀਆਂ 2 ਕਤਾਰਾਂ ਪਟੜੇ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੋਂ 3 ਇੰਚ ਦੂਰ ਲਗਾਓ। ਬੀਜ ਤੋਂ ਬੀਜ ਦੀ ਦੂਰੀ 9 ਇੰਚ ਅਤੇ ਕਤਾਰ ਤੋਂ ਕਤਾਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 9 ਇੰਚ ਰੱਖੋ।

ਨੋਟ:- ਕਣਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ 40 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲਗਾਓ।

ਮਸਰ-

ਖੇਤ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਲਗਾਓ। ਵਤਰ ਆਉਣ ਤੇ ਕਣਕ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਤਾਰਾਂ ਲਗਾਓ। ਕਤਾਰਾਂ ਪਟੜੇ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੋਂ 3 ਇੰਚ ਦੂਰ ਲਗਾਓ। ਬੀਜ ਤੋਂ ਬੀਜ ਦੀ ਦੂਰੀ 9 ਇੰਚ ਅਤੇ ਕਤਾਰ ਤੋਂ ਕਤਾਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 9 ਇੰਚ ਰੱਖੋ।

ਮੈਂਥਾ-

ਬੰਦ ਖ਼ਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲ ਲਵੋ। ਖ਼ਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਲਗਾਓ। ਸਾਰੀਆਂ ਖ਼ਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਢਲਾਣਾਂ ਤੇ ਮੈਂਥੇ ਦੀਆਂ ਗੱਠਾਂ(nots)

ਲਗਾਓ। ਗੱਠ ਤੋਂ ਗੱਠ ਦੀ ਦੂਰੀ 9 ਇੰਚ ਰੱਖੋ।